

Życie łatwiejsze staje się?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 09, czerwiec 2017 14:38

Tadeusz Narkun

Odsłony: 891

Nowe zasady w programie „Rodzina 500+”, zwiększenie liczby miejsc opieki dla dzieci do lat 3, umożliwienie rodzicom łączenia ról zawodowych z życiem rodzinnym, cyfryzacja i poszerzenie kręgu adresatów Karty Dużej Rodziny – takie rozwiązania przewiduje przyjęty właśnie przez rząd projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin.

Propozycja nowych regulacji jest kolejnym po wprowadzeniu programu „Rodzina 500+” punktem rozwoju skutecznej i efektywnej polityki rodzinnej, mającej na celu zachęcenie polskich rodzin do posiadania większej liczby dzieci oraz wdrożenie znaczących ułatwień w ich wychowywaniu. Projekt ustawy zmieniającej dotychczasowe regulacje to efekt przyjętego w kwietniu przez rząd „Przeglądu systemu wsparcia rodzin”.

Sprawiedliwe zasady

Główne zasady programu „Rodzina 500+” pozostaną bez zmian. Nadal będzie to nieopodatkowane świadczenie w wysokości 500 zł, wypłacane do 18. roku życia dziecka, z kryterium dochodowym (800 lub 1200 zł netto na osobę w rodzinie) obowiązującym jedynie na pierwsze dziecko.

Zmiany w programie „Rodzina 500+” będą dotyczyć likwidacji nielicznych, aczkolwiek niepożądanych zjawisk. Polegały one m.in. na dopasowywaniu przez niektórych rodziców dochodu do kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko, deklarowaniu niezgodnie ze stanem faktycznym samotnego wychowywania dziecka oraz pobieraniu świadczenia wychowawczego przez osoby niezamieszkujące w Polsce.

Wyeliminowanie pierwszego ze wspomnianych zjawisk będzie możliwe dzięki wyłączeniu stosowania przepisów dotyczących utraty i uzyskania dochodu w sytuacji, gdy wnioskodawca lub członek jego rodziny utraci dochód i w okresie 3 miesięcy od daty utraty dochodu ponownie uzyska dochód u tego samego pracodawcy, zleceniodawcy lub zamawiającego dzieło lub ponownie rozpocznie pozarolniczą działalność gospodarczą. Nowe przepisy zostaną zastosowane po raz pierwszy przy ustalaniu prawa do świadczeń na okres rozpoczynający się od 1 października 2017 roku.

Likwidacja nadużyć związanych z niezgodnymi ze stanem faktycznym deklaracjami o samotnym wychowywaniu dziecka będzie możliwa dzięki wprowadzeniu wymogu ustalenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego rodzica. Zgodnie z konstytucyjną zasadą pomocniczości, świadczenie wychowawcze na dziecko powinno być bowiem przyznawane osobie samotnie wychowującej dziecko dopiero po wyczerpaniu możliwości dochodzenia świadczeń alimentacyjnych od drugiego rodzica dziecka. Analogiczne rozwiązanie jest stosowane od 2005 roku przy przyznawaniu zasiłku rodzinnego. Projekt zakłada, że nowa regulacja wejdzie w życie 1 sierpnia 2018 roku.

W przypadku wątpliwości co do spełnienia przez osobę otrzymującą świadczenie wychowawcze warunków uprawniających do tego świadczenia – w szczególności warunku zamieszkiwania w Polsce – organ właściwy, czyli gmina, będzie mógł wezwać osobę otrzymującą świadczenie do osobistego złożenia odpowiednich wyjaśnień. Wpłata świadczenia wychowawczego będzie wstrzymana, jeżeli osoba otrzymująca to świadczenie odmówiła udzielenia lub nie udzieliła wyjaśnień w wyznaczonym terminie. W przypadku udzielenia wyjaśnień świadczenie wychowawcze wypłaca się od miesiąca, w którym wpłynęły wyjaśnienia, do końca okresu, w jakim przysługuje świadczenie wychowawcze. Nowe zasady miałyby zacząć obowiązywać od 1 sierpnia 2018 r.

Więcej żłobków

Instrumentem zachęty rodziców do podejmowania decyzji o posiadaniu dzieci i powiększeniu rodziny jest również zapewnienie większej liczby miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Obecnie odsetek dzieci objętych opieką pozostaje na niezadowalającym poziomie – ok. 11,2% dzieci w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3. Jednocześnie obecnie w ponad 70% gmin w Polsce brakuje jakichkolwiek instytucji opieki. Jako że „Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju” zakłada zapewnienie do 2030 roku miejsc opieki dla 33 proc. dzieci w wieku do 3. roku życia, konieczne jest utworzenie jeszcze ok. 110 tys. takich miejsc. Niedostatki w tym zakresie powodują, że wiele rodziców nie jest w stanie pogodzić życia rodzinnego z życiem zawodowym. Efekt? Trudności w powrocie na rynek pracy.

Proponowane rozwiązania ułatwią zakładanie i prowadzenie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Zmiany mają też na celu obniżenie kosztów funkcjonowania placówek, co powinno wiązać się z obniżeniem opłat za opiekę nad maluchem. To z kolei umożliwi rodzicom łączenie obowiązków zawodowych z rodzinnymi.

Obecnie rozwój systemu opieki nad najmłodszymi dziećmi jest wspierany ze środków budżetu państwa. Od 2015 r. co roku przeznaczane na ten cel jest 151 mln zł w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH”. W ramach proponowanego projektu ustawy zaplanowano przeznaczenie dodatkowo 250 mln zł rocznie z Funduszu Pracy na powstawanie przez okres 5 lat instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zabezpieczenie w rezerwie celowej budżetu państwa 250 mln zł. Oznacza to, że co roku na rozwój systemu opieki nad najmłodszymi dziećmi byłoby przeznaczone aż 500 mln złotych.

Ze wspomnianych środków miałyby być finansowany program wsparcia aktywizacji zawodowej osób, które są zmuszone do rezygnacji z pracy w związku z opieką na dziećmi do lat 3 i brakiem odpowiednich instytucji opieki. Wsparcie trafiłoby w szczególności do gmin w powiatach o wysokim stopniu bezrobocia. Program służyłby aktywizacji zawodowej kobiet z dziećmi do lat 3 oraz zwiększeniu liczby instytucji opieki nad dziećmi na danym terytorium. W projekcie ustawy zaproponowano, by nowe przepisy weszły w życie 1 stycznia 2018 r.

Bardziej atrakcyjna Karta Dużej Rodziny

Projekt ustawy zakłada również zmiany w ustawie o Karcie Dużej Rodziny, przyznającej rodzinom wielodzietnym szereg uprawnień, w tym ulg i zniżek. Zmiany mają dotyczyć uatrakcyjnienia Karty Dużej Rodziny i dostosowania jej do najnowszych rozwiązań technologii cyfrowej. W praktyce będzie to oznaczać wprowadzenie dokumentu Karty Dużej Rodziny w formie aplikacji na urządzeniach mobilnych. Aplikacja umożliwi korzystanie z Karty od razu po jej przyznaniu przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, bez konieczności oczekiwania na wydruk plastikowego nośnika. Nowe regulacje miałyby zacząć obowiązywać od 1 stycznia 2018 roku. Na tym jednak nie koniec. Z początkiem kolejnego roku weszłyby w życie przepisy przyznające uprawnienia do Karty Dużej Rodziny również tym rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali na utrzymaniu co najmniej trójkę dzieci. Dzięki temu zostałaby zrealizowana zasada równego traktowania przez władze publiczne.

Źródło: mpips.gov.pl